

Copyright foto

DIBEVO-DIERENARTS

VEGAN RULES, VLEES IS HET BESTE, BROK IS GEWELDIG

Hondenvoeding is hot. Als je vorig jaar de Dibevo-Vakbeurs hebt bezocht, is het je zeker opgevallen: je loopt van het ene merk hondenvoeding naar het andere. Ze zijn allemaal de beste en toch allemaal anders. Brok, rauw, vers, geperst, koolhydraatvrij, graanvrij; hondenvoeding is er in allerlei smaken. En eens in de zoveel tijd verschijnt er een onderzoek dat claimt dat een bepaald soort voeding de beste is. Maar wat is nu waar van die beweringen?

TEKST: STIJN PETERS, DIBEVO-DIERENARTS | FOTO'S: SHUTTERSTOCK

Begin april werd een onderzoek gepubliceerd dat de voordelen van veganistische hondenvoeding onderschreef. Een groep wetenschappers uit het Verenigd Koninkrijk en Australië, ondersteund door ProVeg, onderzocht aan de hand van een vragenlijst wat voor invloed voeding heeft op de gezondheid van honden. Uiteindelijk werden de honden onderverdeeld in drie groepen op basis van hun voeding. De grootste groep bestond uit honden die een conventioneel dieet kregen; standaard voeding gebaseerd op dierlijke producten. De tweede groep honden bestond uit dieren die rauw vlees te eten kreeg en de derde groep veganistisch. Uit de vragenlijst bleek dat honden met een conventioneel dieet minder gezond waren dan de honden met andere voeding. De meest voorkomende gezondheidsproblemen bij de honden waren darmklachten, huidproblemen, artrose en tandproblemen. Een goed moment om dieper in het onderzoek en zijn resultaten te duiken.

Darmklachten

Darmklachten bleken in de groep honden met een conventioneel dieet vaker voor te komen dan bij beide andere groepen. Die uitkomst is verbazingwekkend. Vaak wordt rauw vlees in verband gebracht met darmklachten, omdat in rauw vlees ziekteverwekkers voorkomen die je in andere voedingen niet ziet. Wormen en bacteriën worden in conventionele en veganistische voedingen gedood als een gevolg van het productieproces, waardoor een steriel eindproduct ontstaat. Bij rauw vlees is dat niet het geval. Als je dan kijkt naar de ontlasting van honden die rauw vlees krijgen, worden daar ook meer wormeieren en bacteriën gevonden. Hoewel salmonella en (multiresistente) E. coli gevonden kan worden in de ontlasting van honden die rauw vlees gevoerd krijgen, leiden deze niet altijd tot problemen voor de hond in kwestie. Ze vormen eerder een risico voor het baasje, in het bijzonder voor kinderen en mensen met een verminderde afweer. Die komen in contact met het vlees en kunnen zorgen voor kruisbesmetting wanneer een snijplank of mes niet goed wordt gereinigd na gebruik. Ook via indirect contact wordt de afweer van het baasje uitgedaagd. De hond likt zijn anus en gebruikt diezelfde tong voor het likken van zijn vacht en de handen en gezicht van zijn baasje.

Huidproblemen

Bij alle ondervraagde groepen kwamen huidproblemen in gelijke mate voor. Toch zaten er wat interessante verschillen tussen de verschillende groepen. Oorklachten worden bij honden vaak geassocieerd met allergieën, net als problemen met de anaalklieren, zoals jeuk, verstoppingen en

abcessen. Voedingsallergieën bij de hond worden uitgelokt door dierlijke eiwitten, voornamelijk van kip, rund en lam. De verwachting dat bij veganistische voedingen dit soort reacties minder vaak voorkomen, werd in het onderzoek bevestigd. De veganistische honden hadden nauwelijks allergieën en voor de helft minder last van hun anaalklieren en oren. Het bijzondere was dat honden uit de rauw-vleesgroep óók minder anaalklierproblemen hadden, terwijl oorproblemen even vaak voorkwamen als bij de honden met de conventionele voeding. De gunstige invloed op de anaalklieren heeft mogelijk te maken met de consistentie van de ontlasting.

Kalk

Gewrichtsproblemen komen vaak tot uiting bij oudere honden. Jonge honden kunnen echter ook al bot- en gewrichtsproblemen ontwikkelen. Een belangrijke rol hierin is weggelegd voor voeding. Tientallen jaren geleden was vooral het ontbreken van kalk in de zogenaamde all-meat-voedingen, die alleen bestonden uit spiervlees, de boosdoener. Jonge honden braken spontaan hun botten tijdens het lopen of spelen door onvoldoende verkalkte beenderen. Om dat te voorkomen, werd aan alle hondenvoeding kalk toegevoegd. Dat leidde niet bij

Tientallen jaren geleden was vooral het ontbreken van kalk in de zogenaamde all-meat-voedingen de boosdoener.

Copyright foto

iedere fabrikant tot een evenwichtige voeding, waardoor we de laatste jaren precies het tegenovergestelde zien: voedingen die te veel kalk bevatten en wederom leiden tot botafwijkingen bij pups. Hoewel vooral kalk daarin de zwartepiet krijgt toebedeeld, worden ook overgewicht en een overmaat aan vitamine D geassocieerd met deze botafwijkingen. Vitamine D vormt overigens een zorgenkindje in veganistische voeding. Vitamine D, en dan met

Copyright foto

“Een invloed van dierlijke eiwitten op botproblemen is nog nooit aangetoond.”

name de actieve D3-variant, wordt voornamelijk gewonnen uit dierlijke bronnen zoals vis, vlees en eieren. Het in plantaardig materiaal voorkomende D2 kan niet voor de hond gebruikt worden. Vitamine D3 kan gelukkig in het laboratorium worden nagemaakt en gebruikt worden in veganistische voeding.

Dierlijke eiwitten

Een invloed van dierlijke eiwitten op botproblemen is nog nooit aangetoond. Toch werden in de studie minder botproblemen gezien bij veganistisch gevoerde honden van alle leeftijden. Ook waren deze dieren een stuk mobieler. Voor een deel zit dat in het feit dat deze groep ook veel minder last had van overgewicht. Dat kan echter niet de enige reden zijn. Ook in de groep honden die rauw vlees gevoerd kregen, was minder sprake van overgewicht dan in de groep met een conventioneel dieet. Hoewel de rauwvlees-eters even mobiel waren als de veganistische honden kwamen bot- en gewrichtsproblemen wel even vaak voor als bij de honden met het conventionele dieet. De invloed van dierlijke eiwitten op bot- en gewrichtsproblemen is dus zeker onderzoekswaardig. Dat het soort eiwit van invloed kan zijn op gezondheidsproblemen is niet nieuw. Suikerziekte wordt uitgelokt door overgewicht en een overmatige inname van suiker. Toch blijkt dat ook dierlijke eiwitten het ontstaan van de ziekte bij de mens versnellen, wat niet het geval is bij plantaardige eiwitten.

Stijn Peters is dierenarts en eigenaar van Dierenziekenhuis Eindhoven, maar bovenal is hij al jaren de vaste veterinaire vraagbaak voor Dibevo-leden. Daarom noemen we hem de ‘Dibevo-dierenarts’. Ben je lid van Dibevo en heb je een vraag op veterinair gebied? Mail je vraag naar info@dibevo.nl. Wij zorgen ervoor dat je vraag bij Stijn terecht komt en je zo snel mogelijk antwoord krijgt.

Hartproblemen

Er zitten ook nadelen aan een veganistische voeding. Zo bleek uit de studie dat hartproblemen vaker voorkwamen bij plantaardig gevoerde honden dan bij honden die wel dierlijke eiwitten binnenkregen. Bij de rauwvlees-groep was de kans op hartproblemen het laagst, bij de veganistische honden het hoogst. Voeding heeft zeker invloed op hartproblemen. In eerdere studies werd al een relatie gelegd tussen graanvrije hondenvoeding en het vaker optreden van hartproblemen. Eerst werd gedacht dat een tekort aan het eiwit taurine dit zou kunnen verklaren. Toch bevatten graanvrije voedingsmiddelen ook eiwitten van dierlijke oorsprong en daarmee ook taurine. En juist dieren die rauw vlees eten, eten in feite ook graanvrij, terwijl zij juist niet te maken hebben met een negatieve invloed op de gezondheid van het hart. De rol van dierlijke en plantaardige producten in hondenvoeding op het hart is dus nog reden voor onderzoek.

Geen conclusie

Ik hoor je vragen of er een eenduidige conclusie te trekken is uit het eerdergenoemde onderzoek. Ik vrees echter van niet. Als je puur gaat kijken naar dit onderzoek dan komen veganistische hondenvoeding en rauw vlees er het beste vanaf. Binnen de groep van conventionele hondenvoeding is echter zoveel verschil dat deze zeker niet over een kam te scheren is. Er zijn nou eenmaal heel veel verschillende conventionele voedingsmiddelen beschikbaar. De keuze in het rauwvleeschap is de laatste jaren behoorlijk toegenomen. Veganistische voeding is beperkt beschikbaar. Hondeneigenaren die hun hond rauw vlees of veganistische voeding geven, zijn gemiddeld bewuster bezig met de voeding van hun hond. Misschien letten zij er meer op dat hun hond geen overgewicht krijgt, meer beweegt en minder extraatjes krijgt. Dat kan een deel van de gezondheidsvoordelen bepalen. Daarmee zijn de verschillen maar klein binnen deze twee groepen. Als je echter kijkt naar een aspect dat niet in de studie is meegenomen, dan heeft plantaardige voeding wel degelijk een groot voordeel. De impact op het milieu is een stuk minder. Mogelijk maakt dat de echte winst. ←